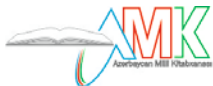

**2015-ci il üçün kitabxanalarda
təşkil ediləcək seminar-məşğələlərin
təxmini planı**

Metodik tövsiyələr

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Azərbaycan
Milli Kitabxanası

2015-ci il üçün kitabxanalarda təşkil ediləcək seminar-məşğələlərin təxmini planı

Respublikanın kütləvi və ixtisaslaşdırılmış kitabxanaları, Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemləri üçün metodik tövsiyələr

BAKI - 2015

KBT 4735.1(2A) p
UOT 021.4 (083.92) (479.24)

Tərtibçi: **N.Alışova**

**İxtisas redaktoru və
buraxılışa məsul:**

K.M.Tahirov,
professor,
Əməkdar mədəniyyət işçisi

Redaktor: **A.Abdullayeva**

2015-ci il üçün kitabxanalarda təşkil ediləcək seminar-məşğələlərin təxmini planı: metodik tövsiyələr /tərt. ed. N.Alışova; ixtisas red. və burax. məsul K.Tahirov; red. A.Abdullayeva; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2015.- 28 s.

© Azərbaycan Milli Kitabxanası, 2015

Giriş

Cəmiyyətdə gedən informasiyalaşdırma prosesi, yeni texnologiyaların kitabxana işinə tətbiqi, kitabxanaların fəaliyyətinə də təsir etmiş, onun gələcək inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirmişdir. Bu gün kitabxanalarda oxucuların informasiya tələbatlarının operativ və maksimum dəqiqliklə ödənilməsinə kömək edə biləcək peşəkar, səriştəli mütəxəssislərə böyük ehtiyac var. Hər bir kitabxanaçı informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının köməyiylə müxtəlif formada sənədlərlə işləməyi bacarmalı, kitabxanasının fondunu yeni ədəbiyyatla və oxucu sorguları əsasında müntəzəm olaraq komplektləşdirməlidir.

Kitabxanaçıların peşəkarlıq səviyyəsini artırmaq üçün kitabxana işinə dair problemlərin müzakirəsində, aparıcı kitabxanaların yeni iş üsullarının, qabaqcıl iş təcrübəsinin yayılmasında seminar- məşğələlərin təşkili böyük fayda gətirir.

Təqdim edilən vəsaitdə kitabxanalarda seminar-məşğələlərin keçirilməsi haqqında bəzi tövsiyələr və nümunə kimi 2015-ci il üçün nəzərdə tutulmuş seminar-məşğələnin təxmini mövzuları verilmişdir.

Nəşrlə bağlı rəy və təkliflərini Milli Kitabxanaya göndərən mütəxəssislərə və oxuculara əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk.

Ünvan: AZ-1000 Bakı şəh., Xaqani küç. 29;

E-mail: metodik@anl.az

Seminar məşğələlərin təşkili

Cəmiyyətin dinamik inkişafı fonunda kitabxanalarda oxuculara xidmətin səviyyəsinin yüksəldilməsi və hər bir kitabxananın öz müsbət imicini formalaşdırması üçün kitabxanaçıların xüsusi hazırlığı tələb olunur. Ona görə də hər bir kitabxanada əməkdaşların ixtisaslarının artırılması və peşə biliklərinin təkmilləşdirilməsi üçün kompleks sistemin qurulması zəruridir.

Hər bir MKS-də kitabxanaçıların peşə biliklərinin sistemli şəkildə yüksəldilməsi, kitabxana işi sahəsindəki yeniliklərin öyrənilməsi məqsədilə hər ay kitabxana işçiləri üçün seminar-məşğələlər keçirilir. Keçiriləcək seminarlara bütün kitabxana ictimaiyyəti üçün aktual olan mövzular seçilməli, həmçinin kitabxana işi sahəsində ən çox problemlə, mübahisəli məsələlər təcrübi və metodiki kömək göstərilmək məqsədilə araşdırılmalı, təhlil edilməli və seminarların mövzuları kimi müzakirə edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı fərman və sərəncamların, normativ sənədlərin, dövlət proqramlarının, kitabxana işi sahəsində baş verən yeniliklərin təbliği də seminarın planına daxil edilməlidir. Seminarda kitabxanalarda oxucularla işin, onlara göstərilən xidmətin səviyyəsini öyrənmək üçün keçirilən monitorinqlərin nəticələri təhlil və müzakirə edilə bilər.

Seminarlar keçirilərkən hər şey diqqətlə düşünülmüş olmalıdır. Təşkil ediləcək seminarın iştirakçılar üçün əhəmiyyətli olmasını təmin etmək məqsədilə istifadə olunacaq iş üsulları – mühazirə, məruzə, dəyirmi masalar, qruplarda iş, təqdimatlar və s. öncədən müəyyən edilməli, söhbətlər, video və audio materiallar, slayd-təqdimatlardan istifadə edilməlidir.

Əvvəlcə MKS-nin direktoru tərəfindən keçiriləcək seminarların əsas mövzusu təsdiq edilməli (mövzu aktual və iştirakçılar üçün anlaşılmalı olmalıdır), proqram hazırlanmalı, müzakirə olunacaq məsələlər ardıcılıqla verilməli, çıxış edəcək şəxslər,

keçirilmə tarixi, vaxtı və yeri, nahar fasiləsi və iştirakçıların tərkibi öncədən müəyyənləşdirilməlidir.

Seminarlarda çıxış edən şəxslər savadlı və səriştəli kadrlar olmalı, fikirlərini iştirakçılarla bölüşməyi bacarmalı və səlis nitqə malik olmalı, müzakirə edilən problemi hərtərəfli əhatə etməlidirlər. Çıxışların mətni əvvəlcədən hazırlanmalı, reqlamentə riayət olunmalıdır. Məruzələrdə ardıcılıq nəzərə alınmalıdır. Əgər seminarın mövzusu üzrə müzakirə məsələ, diyarşünaslıqla bağlıdırsa, onda məruzələr elə seçilməlidir ki, iştirakçılar “diyarşünaslıq nədir və onun təbliği ilə bağlı kitabxanada nə etmək olar?” suallarına cavab tapa bilsinlər.

Kitabxana büdcəsinin imkanı daxilində seminar iştirakçıları üçün mövzu ilə bağlı məlumat xarakterli materiallar: yaddaş kitabçaları, broşürlər, anket-sorğu vərəqələri hazırlamaq, dəftərxana materialları – qeyd dəftəri, qələm, qovluq təşkil etmək olar.

Seminarların müddətini otuz dəqiqədən iki saata qədər planlaşdırmaq mümkündür. Çalışmaq lazımdır ki, seminarın müddəti qısa olsun, insanları yormasın. Tədbir vaxtında başlanmalı öncə sadə, sonra isə mürəkkəb məsələlər müzakirə edilməlidir. Seminar iştirakçılarının qeydiyyatı tədbir keçiriləcək müəssisənin girişində aparılmalı və çıxış etmək istəyənin icazəli çıxışı təmin edilməlidir.

Seminara hazırlaşarkən seminarı idarə edəcək şəxslər seçilməli, onların rolu və vəzifələri müəyyən olunmalıdır. Tədbiri təşkil edən əsas şəxslər aşağıdakılar ola bilər:

Rəhbər - məşğələnin məqsədini, qarşıya çıxan çətinlik və səlahiyyət sahələrini müəyyən edəcək, bütün məsuliyyət və işin nəticəsinə cavabdeh olacaq şəxsdir. Rəhbər qarşıya qoyulan məsələlərin mərhələlərini müəyyənləşdirməli və doğru qərarlar qəbul etmək üzrə diskussiyalar aparmalıdır. O, maddi-texniki təminatı da öz üzərinə götürməlidir. Rəhbər seminar-məşğələni apara da bilər, aparmaya da bilər.

Katib – seminarın keçirilməsi zamanı və ondan sonra qeydlər edir, seminarın protokolunu yazır. Protokol mütləq yazılmalı, çıxışçıların tövsiyə və təklifləri qeyd edilməlidir.

Assistentlər – fəal şəkildə ideyalar irəli sürən və diskussiyanın mövzudan kənara çıxmamasını təmin edən iştirakçılardır.

Ekspert – təşkilatçı komandanın daimi üzvü deyil. Onların rolu və vəzifəsi dəqiq müəyyən olunmalıdır ki, ekspertdən tələb edilən işi və məşğələnin hansı aspektlərində iştirak etməli olduğunu bilsin. Müzakirələrdə tərəflərin irəli sürdüyü fikirlərin, aspektlərin doğruluğunu obyektiv olaraq qiymətləndirirlər.

Peşəkar təşkilatçı seminar keçirərkən bir neçə məsələni – çıxış edən tədbir iştirakçılarında bu və ya digər üsulu təcrübə mübadiləsi yolu ilə öyrətməyi, eləcə də əks əlaqəni, auditoriyada hansı şərh və etirazın yarandığını görməyi; iştirakçıların suallarını cavablandırmağı, işdəki qüsurları açıb göstərməyi bacarmalıdır.

Məşğələnin məqsədi müəyyən edildikdən sonra, dəvət olunaacaq qonaqlar, seminar-məşğələnin keçiriləcək yeri, vaxtı və proqramı tərtib edilir.

Seminarın rəhbəri tədbiri qısa giriş sözü ilə başlamalı, 3-5 dəqiqə ərzində seminarın keçirilməsi səbəbini, seminar-məşğələnin məqsədini bildirməli, məşğələnin mövzusunun elan etməli, çıxışlara ayrılmış reqlament (vaxt) ilə iştirakçıları tanış etməlidir. Reqlament və fasilə, çıxışlardakı ardıcılıq seminarın rəhbərinin razılığı əsasında aparılır. Çıxışların mətni əvvəlcədən hazırlanmalı və reqlamentə riayət olunmalıdır. Hər məşğələdən əvvəl əsas məruzəçilər seçilməlidir.

Seminar-məşğələlərdə bir qayda olaraq əvvəlcə sosial-siyasi hadisələrlə əlaqədar kitabxanaların vəzifələrinə həsr edilmiş məruzə və mühazirələr dinlənilir. Seminarı fasilədən sonra kitabxana işinin müxtəlif məsələlərinə həsr olunmuş qruplarla iş, dəyirmi masalar, təcrübə məşğələləri, praktikumlar və digər tədbirlərlə davam etdirmək olar.

Seminarın fasiləsində **anket-sorğudan** (anketlər qeydiyyat zamanı iştirakçılara paylanır) istifadə etmək məqsədəuyğundur.

Anket-sorğu seminarın təşkilatçıları tərəfindən keçirilən seminar məşğələnin mövzusu haqqında iştirakçıların rəyini öyrənmək üçün tərtib olunur.

Çıxışlardan sonra iştirakçılar arasında qaldırılan məsələlərlə, problemlərlə bağlı müzakirələr başlayır. İştirakçılar səsələnən fikirlərin və verilən məlumatların təcrübədə necə tətbiq edilməsi ilə bağlı öz suallarını, tövsiyə və təkliflərini verə bilirlər. Hər bir iştirakçının fikrinə müsbət yanaşılmalı və hamıya öz fikrini açıq söyləməyə imkan yaradılmalıdır.

Müzakirələr zamanı seminarı aparan rəhbərin vəzifəsi iştirakçıların bütün suallarını aydınlaşdırmaq, onların cavablandırılmasına imkan yaratmaq, fikir mübadiləsi aparmaq üçün kömək etməkdir.

Seminarın gedişində müzakirə edilən məsələyə dair qərar qəbul edilməli, çıxarılan qərarlar formal xarakter daşımamalıdır. Qərarın həyata keçirilməsi üzrə konkret tədbirlər işləyib hazırlanmalı, müəyyən icra müddəti nəzərdə tutulmalıdır.

Seminarın iştirakçıları üçün kitabxana ilə tanışlıq məqsədilə ekskursiya (əyani və ya virtual) təşkil etmək olar. İş prosesini nümayiş etdirmək üçün iştirakçıları elektron kataloqun, elektron kitabxananın, məlumat bazalarının yaradılması prosesi ilə, sənədlərin rəqəmsallaşdırılması üçün istifadə edilən avadanlıqlarla tanış etmək məqsədəuyğun hesab edilir.

Seminara yekun vurarkən bir daha qəbul edilmiş qərarlar və tapşırıqlarla bağlı iştirakçıları məlumatlandırmaq lazımdır.

Sonda növbəti seminar-məşğələnin keçiriləcəyi gün və mövzusu elan olunmalı, iştirakçılara, qonaqlara *təşəkkür etməklə* seminar-məşğələ başa çatdırılmalıdır.

Tapşırıqların icrasına cavabdeh mütəxəssislərə, eləcə də qəbul edilmiş qərarların həyata keçirilməsində iştirak edən əməkdaşlara protokolon surətini göndərmək lazımdır.

Seminar-məşğələ keçirilən vaxt iştirakçılar üçün mövzuyla bağlı müxtəlif sərgilər, eləcə də Milli Kitabxana və digər metodik

mərkəzlər, rayon mərkəzi kitabxanası tərəfindən hazırlanmış metodik nəşrlərə *açıq baxış* təşkil etmək olar.

Seminarın mövzusunda uyğun olaraq rayonda müvafiq sahələr üzrə fəaliyyət göstərən mütəxəssislərə çıxış üçün müraciət etmək olar. Seminar-məşğələyə regionda yaşayan şair və yazıçıları dəvət etmək və onların kitablarının təqdimatını təşkil etmək də maraqlı olardı.

Son illər müxtəlif seminar məşğələlər, müşavirələr, təqdimatlar və bu kimi digər tədbirlərin aparılmasının daha müasir üsulları geniş vüsət almışdır. Məsələn, *interaktiv rejimdə keçirilən seminar-müşavirələr, virtual konfranslar* və s.

İndi bəzi iri kitabxanalar (Milli Kitabxana, Prezident Kitabxanası və s.) müşavirələrin keçirilməsinin yeni - *virtual* formasına keçmişdir. Belə müşavirələr İnternet vasitəsilə dünyanın istənilən nöqtəsində olan əməkdaşların iştirakı ilə (məsələn-*skayp* www.skype.com və s.) onlayn rejimdə həyata keçirilir. Seminarların keçirilməsi üçün vaxt təyin etmək, müvafiq qruplar yaratmaq və iştirakçıları əlaqələndirmək lazımdır. Virtual müşavirələr zamanı həm vaxta, həm də vəsaitə xeyli qənaət edilir.

Virtual müşavirələrin keçirilməsinə kömək edən proyektorlar vasitəsilə müşavirə əyani şəkildə bir çox iştirakçıya təqdim olunur. Belə müşavirələrin keçirilməsi üçün - İnternetə qoşulmuş kompyuter ilə qulaqlıqlar, keyfiyyətli veb-kameralar, xüsusilə mikrofonlar lazımdır ki, hər bir iştirakçının aydın eşidilmək və danışmaq imkanı olsun.

Telekonfranslar - iki və ya daha artıq iştirakçı qrupları arasında virtual ünsiyyətin bir formasıdır. Telekonfransda iştirakçı qruplar tərəfindən göndərilən məlumatlar, fayllar bütün iştirakçılara çatdırılır və bununla da proses dəyirmi stol arxasında ünsiyyəti xatırladır. Hər bir konfransın öz koordinatoru olur və konfransda müzakirə mövzusunda yayınmamağa, çıxışlar zamanı etiket qaydalarının pozulmamasına nəzarət edir.

Telekonfranslar - audio konfranslar (Audio conferencing), video konfranslar (Video conferencing) və kompyuter (Computer conferencing) konfransları formasında həyata keçirilə bilər.

Respublika kitabxanaları arasında, eləcə də bir sıra qabaqcıl dünya kitabxanalarının təcrübəsindən yararlanmaq məqsədilə müxtəlif mövzularda **virtual görüşlər, konfranslar, treninqlər, vorkşoplər** və s. təşkil etmək məqsədəuyğun olardı.

Seminar-məşğələlərin keçirilməsində Sizə uğurlar arzulayırıq!

Seminar məşğələnin təxmini mövzuları

Yanvar ayında keçiriləcək seminar-məşğələnin proqramı

Mövzu: “MKS-də işin təşkili, qarşıda duran vəzifələr və perspektivlər”

_____ rayonu
Mərkəzi kitabxana

12-13 yanvar 2015

Proqram

09.00 Seminar iştirakçılarının qeydiyyatı

Mövzu ilə bağlı təşkil edilmiş sərgi ilə tanışlıq

Çıxışlar

10.00 *Giriş sözü*- ----- rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin direktoru

Aşağıda təqdim edilmiş mövzular üzrə çıxışlar etmək olar

“Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf konsepsiyasında nəzərdə tutulmuş müddəalara uyğun olaraq _____ rayon (şəhər) MKS-də həyata keçiriləcək işlər

Müasir kitabxana məkanı - oxuculara xidmətdə yeni imkanlar. Slayd təqdimat

Kitabxanalarda elektron mühitin yaradılması və elektron resurslardan istifadə. Metodik məsləhətlər
Elektron kitabxanalar informasiya resurslarının saxlanıl-

ması və informasiya cəmiyyətinin inkişafında əvəzsiz vasitədir. Metodik məsləhətlər

Kitabxanaya qeydiyyat işinin təşkili və yeni gələn oxuculara kitabxana qaydaları, soraq-bibliografiya aparatından istifadə qaydaları haqqında tövsiyələrin verilməsi

12.00-13.00

Fasilə

Regionun elmi-mədəni potensialının inkişafında kitabxanaların rolu. Qruplarda iş

Kitabxana fondlarının qorunması: Ənənə və novatorluq. Dəyirmi masa

Kitabxananın fəaliyyətində elmi-metodik xidmətin rolu. Metodik məsləhətlər

Kitabxanaların yeni texnologiyalar əsasında məlumat bibliografiya fəaliyyətinin təşkili. Metodik tövsiyələr

Diskussiya, çıxışların müzakirəsi

Yekunlaşdırılma, seminar-məşğələnin bağlanması

Kitabxanaya ekskursiya. Kitabxananın struktur bölmələrində fərdi məsləhətlər.

Fevral

Mövzu: “Azərbaycan dilinin təbliğində kitabxanaların rolu”

- “Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 9 aprel 2013-cü il Sərəncamının təbliği ilə bağlı kitabxanada görülməli işlər. Söhbət
- Heydər Əliyev və Azərbaycan dili. Məruzə
- Mütaliə - ana dilinin qorunması vasitəsi kimi. Metodik məsləhətlər
- Azərbaycan dili müstəqillik illərində. Azərbaycan dilinin inkişafına dövlət qayğısı. Məruzə
- Azərbaycan dili və dilçiliyi bu gün və sabah. Məruzə
- Azərbaycan dilinin təbliğində kitabxanaların rolu. Metodik tövsiyələr
- Uşaqlarda Azərbaycan dilinə sevgi və vətənpərvərlik hisslərinin formalaşmasında kitabxanaların rolu. Metodik tövsiyələr
- 21 fevral - “Beynəlxalq Ana Dili Günü”nə həsr edilən tədbirlərin tərtibinə dair. Metodik tövsiyələr
- Ana dili ən qiymətli milli sərvətimizdir. Dəyirmi masa
- Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində qorunmasında İKT-nin rolu. Slayd təqdimat
- Azərbaycan əlifbası, Azərbaycan dilinin yaranması və inkişaf tarixi. Slayd
- XX əsrin faciəsi - Xocalı soyqırımı (26 fevral). Məruzə, anım günü, sərgi

Mart

Mövzu: “*Kitabxanalarda yeni xidmət növlərinin tətbiqi*”

- Azərbaycanca kitabxana işinə dair qəbul edilmiş rəsmi sənədlər və onların əhəmiyyəti. Söhbət
- Kitabxanalararası abonement və sənədlərin elektron çatdırılması: Müasir tendensiyalar. Məruzə
- Kitabxanaların rəqəmsal mühitdə fəaliyyəti. Metodik məsləhətlər
- Oxuculara kitabxana-informasiya xidmətinin təşkili. Metodik tövsiyələr
- Oxucu sorğularını daha dolğun ödəmək üçün elektron informasiya mənbələrindən istifadə qaydaları. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanada elektron məlumat bazalarının yaradılması və virtual xidmətin təşkili barədə. Slayd-təqdimat
- Kitabxanalarda istifadə edilən müasir audiovizual informasiya daşıyıcıları haqqında. Söhbət
- Novruz Bayramı (20-21 Mart) ilə bağlı tədbirlərin təşkili. Bayram şənliyi, sərgi
- Azərbaycanlıların Soyqırımını Günü (31 Mart) ilə bağlı keçiriləcək tədbirlər. Anım günü, sərgi

Aprel

Mövzu: “*Milli dəyərlərin, adət-ənənələrin, tarixi abidələrin, təbliğində region kitabxanalarının rolu*”

- Ulu öndər Heydər Əliyev və milli-mənəvi dəyərlərimiz. Məruzə
- Milli-mədəni irsin, milli mənəvi dəyərlərimizin, informasiya ehtiyatlarının qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılmasında kitabxanaların rolu. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanalarda milli adət-ənənələrin, bayram və tarixi günlərin təbliğinin forma və metodları. Metodik məsləhətlər
- Kitabxanalarda tarix və mədəniyyət abidələrinin təbliği. Slayd təqdimat
- Azərbaycan tarixinə dair ədəbiyyatın kitabxanalarda təbliği. Məsləhətlər
- İslamın müqəddəs bayramlarının kitabxanalarda təbliği ilə bağlı görüləcək işlər. Metodik tövsiyələr
- Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqların adət və ənənələrinin təbliğində kitabxanaların rolu. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanada yaradılan mərkəzlərin (dərnək, maraqlubları, informasiya-resurs mərkəzləri və s.) fəaliyyəti və onların milli adət-ənənələrin formalaşdırılmasında rolu. Metodik tövsiyələr
- Kəlbəcərdə məhv olan milli dəyərlər və tarixi abidələrimiz (3-4 aprel 1993). Anım günü, söhbət, sərgi

May

Mövzu: “*Oxuculara bibliografik xidmətin təşkili*”

- Kitabxanalarda ümummilli lider Heydər Əliyev irsinin təbliği ilə bağlı dahi şəxsiyyətə həsr olunmuş tədbirlərin və soraq-bibliografiya aparatının təşkili. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanada bibliografik işin təşkili. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanada diyarşünaslıqla bağlı soraq-bibliografiya aparatının təşkili. Metodik tövsiyələr
- İnformasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə əlaqədar kitabxanalarda oxuculara xidmət işinin təşkili. Metodik məsləhət
- Sənədlərin bibliografik təsvir qaydaları haqqında (7.1-2003 Dövlət standartı əsasında). Bibliografik yazı. Bibliografik təsvir. Ümumi tələblər və tərtib qaydaları. Metodik tövsiyələr
- İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları ilə istifadəçilərə soraq-bibliografiya xidməti. Metodik tövsiyələr
- Şuşa və Laçın rayonlarının işğal günü ilə bağlı kitabxanalarda kartotekaların, tövsiyə ədəbiyyat siyahılarının, guşələrin və s. təşkili. Söhbət

İyun

Mövzu: “MKS-lər bu gün. Region kitabxanaları necə olmalıdır?”

- Kitabxana məkanının modernləşdirilməsi: Müasir kitabxananın interyeri. Rahat kitabxana mühiti. Slayd-təqdimat
- Kitabxanaların elektron informasiya resursları. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanalarda ölkəşünaslıq fəaliyyətinin müasir sisteminin formalaşdırılması. Metodik məsləhətlər
- Rayonda kitabxananın və kitabxanaçının mövqeyi: müasir kreativ kitabxanaçı necə olmalıdır? Metodik tövsiyələr.
- Yerli ictimaiyyət üçün kitabxana layihələri: Kitabxanaların ekzotik xidmətləri (flaşmob, bibliogecə və s.) və ya kitabxanalar oxucu axtarışında. Metodik tövsiyələr
- Oxucuların Azərbaycan tarixinin, milli dəyərlərimizin qorunması və vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsinə kömək üçün müxtəlif layihələrin hazırlanması və həyata keçirilməsi. Metodik məsləhətlər
- Cəbhə bölgələrində yerləşən hərbi hissələrə və qaçqın şəhərciklərində yaşayan əhaliyə kitabxana xidmətinin təşkili. Metodik tövsiyələr
- Elektron və ənənəvi resurslar vasitəsilə müaliə mədəniyyətinin formalaşması. Dəyirmi masa
- Milli Silahlı Qüvvələr Gününün kitabxanalarda təbliği (26 İyun). Məruzə, sərgi

İyul

Mövzu: “Kitabxananın elektron resursları: müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri”

- Regionda elektron resursların formalaşması və istifadəsi problemləri. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanalarda ümummilli lider Heydər Əliyev irsinin elektron resursların köməyi ilə təbliği. Məruzə
- Müvafiq rayon Mərkəzi Kitabxanası regionun davamlı inkişafının intellektual resursu kimi. Dəyirmi masa
- Kitabxanaçının peşəkarlıq etikası. Metodik məsləhətlər
- Kitabxana istifadəçilərinə təqdim edilən yeni xidmətlər: İnnovativ yanaşma. Metodik tövsiyələr
- Müasir kitabxana fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi, keyfiyyəti və səmərəliliyi. Metodik tövsiyələr
- Yeni informasiya mərkəzləri - elektron təqdimatlar, virtual və online video konfransların məkanı kimi. Söhbət
- Kitabxana kitabını necə təbliğ etməlidir? Metodik tövsiyələr
- Kitabxanaların təbliğində kütləvi informasiya vasitələrinin rolu. Məruzə (22 iyul Milli Mətbuat Günü)
- Ağdam rayonunun işğal günü ilə bağlı resursların təbliği (23.07.1993). Məruzə, anım günü

Avqust

Mövzu: “Uşaq və gənclər kitabxanalarında xidmət: ənənələr və innovasiyalar”

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 7 iyul 2011-ci il Sərəncamı ilə qəbul edilmiş “Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərdə” Dövlət Proqramının icrası ilə əlaqədar regionda görülməli işlər barədə
- Vətənpərvərlik tərbiyəsinin aşılmasında Heydər Əliyev şəxsiyyətinin rolu . Metodik tövsiyələr
- Kitabxanaya uşaqların cəlb edilməsi yolları. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanada fəaliyyət göstərən dərnəklər, klublar və keçirilən müsabiqələr haqqında. Metodik tövsiyələr
- Gənclərin, yeniyetmələrin mütaliyəyə cəlb olunmasında müasir texnologiyaların rolu. Metodik tövsiyələr
- Müasir şəraitdə uşaq və gənclərə kitabxana xidmətlərinin modernləşdirilməsi. Slayd
- Uşaq kitabxanalarında dizayn işi. Slayd təqdimat
- Uşaq kitabxanalarının innovasiya fəaliyyəti: Uşaq və gənclərin peşə seçimində kitabxanaların rolu. Slayd təqdimat
- Uşaq kitabxanalarının Ölkəşünaslıq (diyarşünaslıq) fəaliyyəti. Dəyirmi masa
- Qəhrəmanlıq dastanları və hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsinin təbliğində elektron resurslardan istifadə. Söhbət
- Gənclər arasında hüquqi biliklərin təbliğində kitabxanaların rolu. Metodik tövsiyələr
- Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Gününün uşaq kitabxanalarında qeyd olunması (1 Avqust)
- Uşaq kitabxanalarında işğal olunmuş rayonların ildönümlərinin qeyd olunması (Cəbrayıl, 23 avqust 1993), Füzuli 23 avqust 1993, Qubadlı 31 avqust 1993)

Sentyabr

Mövzu: “Azərbaycanda turizm və regionların turizm potensialının tanınmasında kitabxanaların rolu”

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasında 2010-2014-cü illərdə turizmin inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın icrası haqqında
- Mədəni turizm mədəniyyət müəssisələrinin fəaliyyətində perspektivli istiqamətdir. Məruzə.
- Azərbaycanda turizm və onun təbliğində kitabxanaların rolu. Metodik tövsiyələr
- İnformasiya texnologiyalarının köməyi ilə kitabxanalarda turizmin təbliği: Slayd təqdimat
- “Azərbaycanda arxeoloji turizmin inkişaf etdirilməsi və təbliğində kitabxanaların rolu”. Slayd təqdimat
- Kitabxanada ekologiyanın qorunması və təbliği ilə bağlı tədbirlərin təşkilinə dair . Metodik tövsiyələr
- Kitabxanalarda turizmlə bağlı yerlərə ənənəvi və virtual ekskursiyaların təşkili. Slayd təqdimat
- Rayonun turizm obyektlərinin təbliği ilə bağlı görüləcək işlər. Söhbət
- Bu Vətən bizimdir: Virtual ekskursiya
- Milli Bayramların turizmin inkişafında rolu. Metodik məsləhətlər
- Kitabxanalarda 18 sentyabr “Üzeyir musiqi günü”nün keçirilməsi. Metodik tövsiyələr

Oktyabr

Mövzu: “Kitabxanaların ölkəşünaslıq (diyarşünaslıq) fəaliyyəti: Müasir vəziyyət və perspektivlər”

- Kitabxanaların Ölkəşünaslıq fəaliyyəti: Ənənələr və müasirlik. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanalar, arxivlər, muzeylər: Əməkdaşlığın aspektləri. Məruzə
- 2015-cü ildə müvafiq rayon kitabxanalarının ölkəşünaslıq fəaliyyətinin əsas innovativ istiqamətləri. Metodik tövsiyələr
- Müvafiq rayon (şəhər) MKS-nin metodika və bibliografiya şöbəsinin diyarşünaslıq fəaliyyəti. Metodik məsləhətlər
- Ölkəşünaslıq üzrə kitabxana fəaliyyətinin avtomatlaşdırılması strategiyası. Metodik tövsiyələr
- Ölkəşünaslıq resursları. MKS-nin saytında: məlumat bazalarının yaradılması. Metodik tövsiyələr
- Diyarşünaslığın təbliğində tarix-diyarşünaslıq muzeylərinin rolu. Söhbət
- Azərbaycanşünaslıq (Diyarşünaslıq) ədəbiyyatının təbliğində kitabxanaların rolu. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanada Azərbaycanşünaslıq toplu kataloq və kartotekasının təşkili. Metodik tövsiyələr
- Diyarşünaslıq materialları əsasında gənc nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsi. Metodik məsləhətlər
- Diyarşünaslığın təbliğində elektron resurslardan istifadə. Metodik tövsiyələr
- Azərbaycan doğma diyar: Müstəqilliyimiz qürur duyduğumuz milli sərvətimizdir. Slayd təqdimat
- Zəngilan rayonunun işğal günü (30 oktyabr 1993). Slayd təqdimat, anım günü

Noyabr

Mövzu: “Regionlarda Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sisteminin fəaliyyətinin planlaşdırılması”

- Kitabxanaların işinin planlaşdırılması: İllik, rüblük və aylıq iş planlarının tərtibi. Metodik tövsiyələr
- Gənclər kitabxanası: ilin yekunları və fəaliyyət perspektivləri. Məruzə (hesabat şəklində)
- Növbəti ildə kitabxanaların sosial-mədəni fəaliyyətinin planlaşdırılması. Metodik tövsiyələr
- Kitabxana işçilərinin ixtisasının artırılması sisteminin planlaşdırılması: Distant təhsilin rolu və əhəmiyyəti barədə. Məruzə
- Kitabxanada elektron resurslar: Oxucular üçün yeni imkanlar. Metodik tövsiyələr
- Kitabxanaların avtomatlaşdırılmasının əsas inkişaf istiqamətləri. Məruzə
- Rayonun (şəhərin) inkişafında kitabxanaların rolu. Metodik məsləhətlər
- Kitabxanalarda təşkil ediləcək kütləvi tədbirlər. Metodik tövsiyələr
- Yeni çap olunmuş kitabların təqdimatının və sərgilərinin təşkili: Slayd-təqdimat

Dekabr

Mövzu: “*Kitabxanaların fəaliyyətinin təhlili: MKS-nin filial kitabxanalarının müqayisəli xarakteristikası*”

- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin sərəncamlarında, Dövlət proqramlarında, Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin əmrlərində və kollegiyanın qərarlarında müəyyənləşdirilmiş tapşırıqların icrası barədə
- İlin yekunları: regionda kitabxanaların fəaliyyətinin müsbət və mənfi cəhətləri. Məruzə (hesabat şəklində)
- İnformasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə əlaqədar kitabxanalarda oxuculara göstərilən xidmətin vəziyyəti barədə. Məruzə (hesabat şəklində)
- Kitabxana işçilərinin ixtisasartırma sisteminin vəziyyəti. Metodik tövsiyələr
- Mərkəzi kitabxananın nəzdində müasir informasiya texnologiyaları ilə təmin olunmuş hüquq-informasiya mərkəzinin fəaliyyəti haqqında. Məruzə (hesabat şəklində)
- Təqaüdçülərə və fiziki qüsurlu insanlara (əlif) kitabxana xidmətinin vəziyyəti. Metodik məsləhət
- Kitabxanalarda mətn (yazılı) və statistik hesabatların hazırlanması qaydaları. Metodik tövsiyələr
- Millətlərarası münasibətlərin formalaşmasında və mədəniyyətlərarası dialoqda kitabxanaların rolu. Metodik məsləhətlər
- Xankəndinin işğalı (26.12.1991). Məruzə, söhbət, sərgi

***Qeyd:** Seminar planlarında tövsiyə edilən mövzular hər bir MKS-in fəaliyyətinin xüsusiyyətlərinə uyğun şəkildə yerlərdə dəqiqləşdirilərək əlavə və dəyişikliklər edilə bilər.*

Nəticə

Bu gün informasiya resursları günbəgün çoxalır, informasiya böhranı yaranır və nəticədə cəmiyyət üzvlərinin tələbatları da durmadan artır və mürəkkəbləşir. Belə bir dövrdə qısa müddətdə kitabxanaçıdan müasir vəziyyətə uyğunlaşmaq, öz biliyini artırmaq və onu təkmilləşdirmək, oxucunun – istifadəçinin tələbatına tam uyğun gələn sənədləri operativ şəkildə onlara çatdırmaq və iş prosesində yeni xidmət üsullarından istifadə etmək tələb olunur. Hər bir kitabxanaçı kitab və oxucu arasında əlaqələndirici, təmsilçi kimi çıxış edir. Kitabxanaçılar kitabxanadan istifadə edən oxucular üçün əlverişli şəraitin yaranmasına xidmət etməli, yüksək intellektə və dünyagörüşünə, hərtərəfli biliklərə və operativ axtarış keyfiyyətlərinə malik olmalıdırlar. Oxucularla iş prosesinin düzgün təşkili hər bir kitabxanaçının və bütün kitabxananın uğurlu fəaliyyətinin əsasını təşkil edir.

Bu məqsədlə ölkədə və dünyada baş verən yenilikləri öyrənmək və qabaqcıl təcrübəni yaymaqda seminar-məşğələlərin keçirilməsi öz müsbət nəticələrini verir.

Seminarların keçirilməsində məqsəd kitabxanaçıların müasir peşə vərdişlərinin təkmilləşdirilməsi, iş prosesində innovativ üsullardan istifadənin təşkili və düzgün planlaşdırma, operativ xidmət, yerli ictimaiyyətin mərkəzləri kimi kitabxanaların fəaliyyətinin gücləndirilməsidir.

Ədəbiyyat

Azərbaycan dilinin qloballaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı haqqında: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. Bakı şəhəri 23 may, 2012-ci il //Azərbaycan.- 24 may.- 2012.- S.1.

Azərbaycan Respublikasında “Dövlət dili haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı //Azərbaycan.- 2003.- 4 yanvar.- 6 aprel.- S.1.

“Azərbaycan Respublikasında kitabxana informasiya sahəsinin 2008-2013-cü illərdə inkişafı üzrə Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi barədə: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. Bakı şəhəri 6 oktyabr, 2008-ci il //Azərbaycan.- 2008.- 7 oktyabr.- S.1.

“Kitabxana işi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu: 29 dekabr 1998-ci il //Kitabxanasünaslıq və biblioqrafiya: elmi, nəzəri və təcrübi jurnal.-1999.-№1.-S.3-16.

Abbasov, Q. İnformasiya texnologiyalarının işdə tətbiqi /Q.Abbasov.- Bakı: Nağıl evi, 2011.- 41 s.

Azərbaycanda turizm və onun təbliğində kitabxanaların rolu: metodik tövsiyələr /tərt. ed. A.Abdullayeva; ixtis. red. və bur. məs. K.Tahirov; red. M.Cəfərova; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2011.- 102 s.

Azərbaycanda yaşayan azsaylı xalqların adət və ənənələrinin təbliğində kitabxanaların rolu: metodik vəsait /tərt. ed. S.Quliyeva; ixtis. red. və bur. məs. K.Tahirov; red. G.Səfərliyeva; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2012.- 45 s.

Dadaşova, Z. “Kitabxana, müaliə və oxucu”: (İon Kreanqa adına Moldova Milli Uşaq Kitabxanasının iş təcrübəsi əsasında yazılmış elmi-tədqiqat işi) /Z.Dadaşova.- Bakı, 2012.-25 s.

Əhmədov, E. Azərbaycanca kitabxana-informasiya işinin hüquqi bazası: dərs vəsaiti /E.Əhmədov.- Bakı, 2012.- 216 s.

Əhmədov, M. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasının ölkəşünaslıq və diyarşünaslıq fəaliyyəti /M.Əhmədov, Z.İsmayılov //Kitabxanalar milli mədəniyyətin dirçəliş resursudur = Библиотеки – как ресурс национально-культурного возрождения.- Bakı, 2011.- S.89.

Əlamətdar və tarixi günlər təqvimi – 2015 /baş red. K.Tahirov; red. M.Cəfərova; məsul katib N.Alışova; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2014.- 383 s.

Hacıyeva, E. Tarixi abidələrdən istifadə və onların təbliği /E.Hacıyeva //Yeni mədəni-maarif.- 2008.- №8.- S.72.

Həsənov, M. Kitabxana fondunun yaranması, formalaşması və idarə edilməsi: dərs vəsaiti /M.Həsənov; red. T.Quliyev; Bakı Dövlət Universiteti, Kitabxana fondu və kataloqların təşkili kafedrası .-Bakı: Bakı Universiteti nəşriyyatı, 2004.-143 s.

Xələfov, A. Heydər Əliyev və Azərbaycanda kitabxana işi /A.Xələfov.- Bakı: Azərnəşr, 2006.- 312 s.

Xələfov, A. Kitabxana işçisinin məlumat kitabı /A.Xələfov, R.Kazımov, E.Bədəlov.-Bakı: Azərnəşr, 1986.- 287 s.

İllik iş planı və onun tərtibi metodikası /tərt. ed. N.Alışova; ixtisas red. və bur. məs. K.Tahirov; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2012.- 29 s.

İsmayılov, X. Kitabxana işinin təşkili və idarə edilməsi: ali məktəb tələbələri üçün dərslik /X.İsmayılov; elmi red. A.Xələfov; rəyçi.: M.Məmmədov, E.Əhmədov; Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi, BDU.- Bakı: Nurlar NPM, 2010.- 327 s.

İsmayılov, X. Kitabxanaların idarə edilməsinin müasir problemləri /X.İsmayılov //Kitabxanaşünaslıq və Bibliografiya.- 2009.- №1.- S.27-35.

İsmayılov, N. Kitabxanada ölkəşünaslıq (diyarşünaslıq) üzrə bibliografik fəaliyyət: (nəzəri-tarixi, təşkilati metodiki məsələləri) /N.İsmayılov, Q. Hacıyeva.- Bakı: Mütərcim, 2004.- 112 s.

Kitabxana fondlarının məzmunca köhnəlmiş ədəbiyyatdan təmizlənməsi və mühafizəsi: (Normativ sənədlər toplusu) /tərt. ed. K.Tahirov.- Bakı, 2002.- 32 s.

Kitabxana işinə dair normativ aktlar: Qanun və qanun qüvvəli normativ hüquqlu sənədlər toplusu /tərt. ed. K.Tahirov.- Bakı, 2004.- 52 s.

Kitabxanalar milli mədəniyyətin dirçəliş resursudur /Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, YUNESKO-nun “İnformasiya hamı üçün” Proqramının Azərbaycan Komitəsi; tərt. L.Məmmədova; red. S.Abbasov; tərc. O.Qəbələli; elmi məsl. T.Kuznetsova.- Bakı: Nurlar, 2011.- 447 s.

Kitabxanalarda Heydər Əliyev irsinin və Azərbaycançılıq ideyasının təbliği: metodik tövsiyələr /tərt. ed. N.Alısova; ixtisas red. və bur. məs. K.Tahirov; red. G.Səfərəliyeva; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2013.- 59 s.

Qarabağ: yaddaş kitabı [Qarabağ Azadlıq Təşkilatı]; red. hey.: A.Nağı [və b.]; Qarabağ Azadlıq Təşkilatı.- Bakı: [S.n.] 2014.- 68 s.

Elektron məlumat bazasının üstünlükləri: İnformasiya və kommunikasiya texnologiyalarının inkişaf etdirilməsi /U.Qaraqızı //Ekspress.- 2013.- 27-29 aprel.- S.10.

Mərkəzləşdirilmiş kitabxana sistemlərində işin təşkili: təlimatlar və uçot formaları /Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyi, M.F.Axundov adına Azərb. Dövlət Kitabxanası; tərc. ed.: K.Tahirov, B.Səfiyev; red.: L.Qafurova, S.Allahverənov.- Bakı: [S.n.], 1988.- 174 s.

Milli mənəvi dəyərlərin təbliğində kitabxanaların rolu /tərt. ed. N.Alısova; ixtisas red. və bur. məs. K.Tahirov; red. A.Abdullayeva; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2011.- 85 s.

Musayev, V. Kompüter şəbəkələrinin əlaqə qurğuları /V.Musayev, Ə. Şirinov.-Bakı, 2003.- 58 s.

Paşayev, T. Diyarşünaslıq materialları əsasında gənc nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsi /Talib Paşayev.- Bakı, 2002.-160 s.

Rzayev, S. Kitabxana xidməti: dərslik /S.Rzayev; red. A.Xələfov; rəyçi.: K.Aslan, E.Əhmədov.- Bakı: Turan evi, 2009.- 337 s.

Sənədlərin bibliografik təsvir qaydaları haqqında (7.1-2003 Dövlət standartı əsasında): metodik vəsait /tərt. S.Quliyeva; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2011.- 45 s.

Tarixin daş yaddaşı: metodik vəsait /tərt. G.Səfərəliyeva; red. K.Tahirov; M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanası.- Bakı, 2009.- 67 s.

www.anl.az

www.azlibnet.az

www.ictnews.az

www.kakprosto.ru

www.library.ryazan.su

www.mct.gov.az

www.medenihayat.com

www.metod.library.karelia.ru

www.mincom.gov.az

www.portfele.ru

Mündəricat

Giriş.....	3
Seminar-məşğələlərin təşkili	4
Yanvar.....	10
Fevral.....	12
Mart.....	13
Aprel.....	14
May.....	15
İyun.....	16
İyul.....	17
Avqust.....	18
Sentyabr.....	19
Oktyabr.....	20
Noyabr.....	21
Dekabr.....	22
Nəticə.....	23
Ədəbiyyat.....	24

**2015-ci il üçün kitabxanalarda təşkil ediləcək seminar-
məşğələlərin təxmini planı**

Metodik tövsiyələr

Nəşriyyat redaktoru: *Mehriban Cəfərova*

Ünvan: AZ-1000 Bakı şəh., Xaqani küç. 57;
E-mail: metodik@anl.az
URL: www.anl.az

M.F.Axundov adına Azərbaycan
Milli Kitabxanasının mətbəəsində
ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Sifariş: 5

Çapa imzalanmışdır: 11.02.2015

Tirajı: 100

Pulsuz